

FOTO: PETER SMITH

VUvereniging NIEUWS DECEMBER 2017

VUVERENIGING

FOTO: PETER VALCKX

FOTO: PETER VALCKX

EEN VOLLE EVENEMENTENAGENDA

Niet alleen bij VUvereniging, maar ook bij VU en VUmc worden met grote regelmaat debatten, uitvoeringen, lezingen en andere evenementen georganiseerd.

Op Facebook houden wij zoveel mogelijk bij wat voor onze leden interessant kan zijn. Dus volg ons op Facebook en wij houden je op de hoogte.

www.facebook.com/vuvereniging

Herbenoeming bestuursleden

Tijdens de vergadering van 18 november heeft de ledenraad unaniem ingestemd met de herbenoeming van bestuursleden Willem Schoonen (links) en Duco Stadig (rechts) voor een tweede termijn van vier jaar.

Tijdens de overwegingen is uitgesproken dat zij, ieder vanuit hun eigen expertise, hebben bijgedragen aan het creëren en behouden van stabiliteit in de vereniging na een onrustige periode van verandering. De sfeer binnen de vereniging is open geworden, de relaties met de instellingen en toezichhouders zijn goed en er is een volmaakt transparante boekhouding gerealiseerd. [De tweede termijn van Willem Schoonen gaat in op 1 januari en die van Duco Stadig op 1 februari 2018.](#)

FOTO: PETER VALGKX

SCHEIDEND COLLEGEVOORZITTER VU Jaap Winter

“99 Procent van
wat hier gebeurt
heeft gelukkig
niks met het CvB
te maken.”

Na vier jaar besturen bij de Vrije Universiteit houdt Jaap Winter het als collegevoorzitter voor gezien. Terug naar de adviespraktijk en wetenschap. Hij begon midden in een grote reorganisatie en neemt afscheid met het begrip Bruto Academische Waarde en het kersverse Aurora netwerk. Van een einde kan eigenlijk niet gesproken worden. Jaap heeft dingen juist opnieuw in gang gezet.

IN EERDERE INTERVIEWS HEB JE VERTELD DAT JE BEGINPERIODE NIET MAKKELIJK WAS; VEEL WANTROUWEN EN GEKLAAG. JE VOELDE JE BEHOORLIJK EENZAAM.

Het begin was ingewikkeld met veel moeilijke zaken tegelijkertijd: het afketsen van de samenwerking met de bèta's van de UvA, de reorganisatie van FALW, de Nijkamp-affaire met heel veel kritiek van binnen en buiten op wat je ook deed. Het afronden van de reorganisaties, waardoor heel veel spanning binnen de organisatie is ontstaan, waardoor mensen tegenover elkaar kwamen te staan. Het is waarschijnlijk niet waar, maar ik herinner me uit die tijd zelden dagen dat ik dacht: wat is het toch een feest wat we hier aan het doen zijn, wat gaaf is het om dit te doen. Dat heb ik wel als taai ervaren.

HEB JE DAAR IETS VAN GELEERD?

Ik heb toen pas goed gemerkt wat het betekent om er voor de organisatie te zijn. Het ging in die eerste periode niet om wat ik allemaal wilde of niet wilde; het ging erom: hoe lossen we voor de organisatie een paar moeilijke situaties op waar we last van hebben en waar we niet vanzelf uitkomen. Dat is wel een... voor mij een bijzonder proces geweest, dat je dat doet voor de organisatie en zorgt dat langzaam de zaken weer bespreekbaar worden. Dat we verder kunnen met elkaar.

MAAR OOK EEN SPIEGEL DURVEN VOORHOUDEN.

Ja, dat heb ik ook af en toe wel gedaan. De vraag stellen: wat ga je zélf dan doen, waar ligt jullie verantwoordelijkheid. Denk je dat het alleen maar gebeurt als het College van Bestuur het doet? Dat is natuurlijk niet zo. 99 Procent van wat hier gebeurt heeft gelukkig niks met het CvB te maken. Voor mij gaat een spiegel voorhouden niet zozeer over wat je nou hebt veroorzaakt. Maar meer: wat ga je zelf

doen. Dus naar voren kijken. Fouten zijn er om van te leren, schuld toerekenen vind ik minder interessant. Ik heb ook eindeloos fouten gemaakt in deze rol. Natuurlijk is dat zo, maar ik heb er altijd naar gekeken hoe we met elkaar een stapje verder kunnen komen.

IS DAAR WAARDERING VOOR GEKOMEN, UITEINDELIJK?

Ja, mensen zijn nu uiterst vriendelijk (lacht). Wat mensen mij nu wel teruggeven is dat de sfeer echt veranderd is. Dat men het gevoel heeft dat we samen vooruit kunnen kijken. Dat komt ook door hoe Marjolein en Vinod (*vice-voorzitter en rector magnificus - red*) luisterend in de organisatie staan en er echt voor de organisatie zijn, dat is echt niet alleen mijn ding. Gelukkig niet.

WAT ZOU JE GRAAG BEHOUDEN ZIEN?

Ik heb me natuurlijk erg bezighouden met wat nou het verhaal van de VU is. Dat zijn allemaal deelonderwerpen. De nieuwe grondslag van de vereniging en de universiteit. De mensen die je opleidt op een bepaalde manier, niet alleen met vakkennis. Om ons ook in onderwijs en onderzoek te richten op de behoeften van de samenleving. Het hele proces van diversiteit omarmen, omdat we zien dat we daar als universiteit een belangrijke maatschappelijke rol mee vervullen.

Ik sprak laatst met een moeder die een aantal pleegkinderen heeft uit gezinnen met Marokkaanse en Turkse achtergrond. Een van haar pleegkinderen heeft net haar bachelor gehaald bij ons. Zij vond het zo fantastisch wat wij als universiteit doen voor haar pleegdochter en hoe zij ineens gegroeid is en de wereld in kan met een trots en een zelfvertrouwen in het eigen vermogen. Dat is gaaf. Ik zou heel graag willen dat deze universiteit die rol behoudt. Dat is

altijd onze rol geweest. Vroeger voor de kleine luyden en nu voor hele andere groepen mensen, maar met dezelfde uitdagingen. Ze moeten zoveel overwinnen, hebben zoveel tegenwind; soms vanuit huis of school, of hoe de samenleving hen bejegt en niet vanzelfsprekend welkom maakt. Dat wij een omgeving kunnen zijn waarin mensen zich wel welkom voelen, thuis voelen en kunnen zeggen: dit is ook mijn universiteit. En hen op het niveau krijgen van goed opgeleide academische professionals. Daar moeten we trots op zijn. Ik hoop dat de VU dat lang vasthoudt.

Met de decanen hebben we vastgesteld wat er allemaal aan projecten in onderwijs en onderzoek gaan plaatsvinden met het begrip Bruto Academische Waarde. En mogelijk ook in de verdeling van financiële middelen. We moeten toch ook de financiële sturing wat anders doen om juist meer die waarde naar boven te krijgen dan alleen maar de makkelijk meetbare aantallen studenten, diploma's en promoties waarvoor we gefinancierd worden. Ik geloof oprecht dat we daar een hele sterke en voor de samenleving zeer aantrekkelijke en relevante universiteit mee maken.

Het bijzondere karakter van de VU ligt ook ten grondslag aan het Aurora netwerk. Het zijn negen universiteiten die allemaal in hun eigen land vergelijkbare rollen vervullen. Openheid, diversiteit, toegankelijk zijn voor iedereen. Vooral je als universiteit richten op waar je impact in de samenleving hebt. Het is wetenschap niet om de wetenschap alleen of ons eigen plezier van nieuwsgierigheid en onderzoeken. Het moet betekenis hebben in onze samenleving en daar op georiënteerd zijn.

JE HEBT OOK DE ONTVLECHTING VAN DE VU EN HET VUmc MEEGEMAAKT. IS DAT EEN VERLIES?

Ik zie het zelf eigenlijk als een kans om veel bewuster te maken wat misschien

een beetje al te vanzelfsprekend was. Twee dingen binden ons echt: we hebben onze gedeelde achtergrond die de basis is voor een oriëntatie in de 21e-eeuwse samenleving. En het tweede is: we delen een campus. De beweging tussen VUmc en AMC die maakt dat er veel onderzoek naar deze campus komt is voor de VU eigenlijk een hele goede. Dat kan zelfs wel erg versterkend werken voor de samenwerking tussen universiteit en ziekenhuizen.

IN MAART TREEDT MIRJAM VAN PRAAG IN JE VOETSPoren. ALS JE HAAR EEN TIP ZOU MOGEN GEVEN, WELKE ZOU DAT ZIJN?

De belangrijkste houding voor iedereen in deze rol is: luister heel goed naar je mensen. Luister en hoor en voel wat men wil, waar de energie zit, waar onze studenten en medewerkers behoefte aan hebben, wat de organisatie nodig heeft. Mirjam zal haar eigen richting daarin kiezen, met andere woorden, een andere stijl dan ik heb gebruikt. Dat is alleen maar goed. Wat niet goed werkt is als er een leider komt met een eigen verhaal dat niet aansluit bij de universiteit en dan maar verwacht dat mensen mee gaan doen. Dat gaat fout.

“Luister heel goed naar je mensen. Luister en hoor en voel wat men wil, waar de energie zit, waar men behoefte aan heeft, wat de organisatie nodig heeft.”

JE BENT IN JE ROL OOK BESTUURSLID VAN VUVERENIGING GEWEEST. WAAR ZIE JE ACCENTEN VOOR DE TOEKOMST?

We hebben de laatste vier jaar gezocht naar een manier van werken die ook in deze tijd weer nieuwe mensen aanspreekt. Niet alleen maar een vereniging van mensen met een verleden aan de VU waarvan de groep kleiner wordt, maar ook nieuwe mensen die willen instappen en zeggen: dat is gaaf om daaraan bij te dragen. Ik denk dat het heel erg afhangt van hoe de vereniging zich blijft verbinden met de inhoud van wat hier gebeurt. Bijvoorbeeld het IOVIS, het brede instituut over oorlog en vrede en de Minor die daar wordt ontwikkeld vind ik een prachtige manier om iets te stimuleren waarvan de voedingsbodem al lang in de universiteit zit. Om iets aan te jagen waarvan je kan zeggen: daar zijn we trots op. Heel erg de inhoudelijke verbinding zoeken met wat er in beide instellingen gebeurt. Ik denk dat dat een belangrijke manier van werken voor de vereniging zou kunnen zijn. Hoewel het best lastig was af en toe, zijn we toch in staat geweest om dingen los te laten of anders te doen dan in het verleden. Het mooiste voorbeeld is natuurlijk de grondslag zelf. Een enorme principiële wijziging van de universiteit aan de achterkant veroorzaken omdat in feite de voorkant allang zo anders is. Ik denk dat de rol van de vereniging is om in dat proces voortdurend op te letten, waakzaam te zijn, de moed te hebben af en toe ook eens te zeggen: ja maar dit dan? Deze zorgen of deze aandacht? Waar blijft die als we dit nu gaan doen? Dat spel met de beide instellingen spelen vind ik een waardevolle rol van de vereniging naar beide instellingen. Ik hoop dat die nog heel lang effectief kan zijn.

www.vu.nl/aurora

www.vuvereniging.nl/iovis

vrijeuniversiteitsmagazine.vu.nl/

[vu-formule-nov2017](#)

Column van Willem Schoonen

FOTO: MAARTJE GEELS

EEN BIJZONDERE ONDERNEMING

In de ledenraad van november hebben we afscheid genomen van collegevoorzitter Jaap Winter. Met dank, want Jaap heeft ervoor gezorgd dat er een nieuwe wind is gaan waaien aan de Boelelaan, en er warmte is gekomen in de verhouding tussen VU en VUvereniging. In de periode voor zijn komst had de ledenraad zelden het gevoel serieus te worden genomen, of zelfs maar gehoord, door het college van bestuur. Dat is onder voorzitterschap van Jaap veranderd.

En hij heeft niet alleen een merkbaar resultaat achtergelaten, maar ook een duidelijke agenda. Bij zijn afscheid van de VU-gemeenschap, op 27 november, werd een brochure gepresenteerd over de bruto academische waarde van de VU (hij is 'VU formule' gedoopt en te vinden op vu.nl). De formule bevat nu vooral voornemens. De dimensies zijn bekend maar nog niet de grootheden, zou de natuurwetenschapper zeggen. Het moet nog veel uitwerking krijgen. En we zullen met het college van bestuur, dat per 1 maart wordt geleid door Mirjam van Praag, afspreken dat VUvereniging betrokken wordt bij die uitwerking. We zullen de verschillende

onderdelen in het komende jaar op de agenda van de ledenraad proberen te krijgen.

Een van de voornemens is een nieuw curriculum voor alle studenten aan de VU. 'A Broader Mind' is de werktitel van dat curriculum. En als het goed is komt het niet in plaats van, maar bovenop de Academische Kern, die nu verplicht is voor alle studenten. De VU heeft een traditie in de wijsgerige vorming van zijn studenten. Maar die is misschien te veel een verplicht nummertje geworden. In de Academische Kern gaat het onder meer over wetenschapsfilosofie, -geschiedenis en methodieken. Maar invulling en kwaliteit verschillen per faculteit, en echt onderscheidend is de Academisch Kern niet meer. Om invulling te geven aan de VU-eigen opvattingen over de aard van de wetenschap en de relatie tussen wetenschap en samenleving, is meer nodig. 'A Broader Mind' moet dat brengen.

“De VU heeft een traditie in de wijsgerige vorming van zijn studenten. Maar die is misschien te veel een verplicht nummertje geworden.”

In onderzoeksbeleid staat de VU, volgens zijn 'formule', voor een kleine revolutie. Zij wil proberen weg te komen van de gestandaardiseerde evaluatieprotocollen met hun kwantitatieve maten voor aantallen publicaties, impactfactoren en wat dies meer zij. De bruto academische waarde zou juist gevonden moeten worden in meer kwalitatieve maten. Vraag is natuurlijk welke maten dat moeten zijn. Maar alleen al het zoeken daarnaar is fascinerend, en voert weg van de ranglijsten en meetlatten waarmee het wetenschappelijk bedrijf kapot wordt gemaakt.

Weet je hoe je de inzet van jouw wetenschappers wél wilt wegen, dan is de volgende vraag welke consequenties je daaraan verbindt. Op de agenda die Jaap achterliet staat de ambitie de bruto academische waarde leidend te laten zijn bij de interne verdeling van de schaarse middelen. Dat is gemakkelijker geschreven in een brochure dan in werkelijkheid gedaan. Want met dit onderzoeksbeleid vaart de VU niet alleen tegen de heersende politieke stroom in, er is ook een gereede kans dat het aan boord tot muiten komt.

Maar de inzet is lovenswaardig. Laten we deze ambities steunen en hun uitwerking kritisch volgen. Het wordt een bijzondere onderneming.

WIJ STEUNEN

VUvereniging ondersteunt vele projecten. Deze keer de bekendmaking van nieuwe subsidies.

SUBSIDIERONDE 2018

Er wordt in 2018 een bedrag van ruim 1,2 miljoen Euro aan 31 verschillende projecten toegekend. In de laatste Ledenraadsvergadering werd de begroting 2018 en daarmee ook de subsidies die VUvereniging en de Van Coeverden Adriani Stichting toekennen goedgekeurd. De subsidies gaan naar projecten en beurzen die ten goede komen aan de VU- en VUmc-gemeenschap. Het betreft éénjarige en (reeds lopende) meerjarige subsidies.

Een voorbeeld van zo'n project is om kennis over duurzaamheid te vergroten door middel van een Massive Open Online Course (MOOC). Hiervoor zullen de studenten van het Green Office VU samenwerken met het Instituut voor Milieuvraagstukken (IVM) VU.

In het project 'Zinnvolle Doelen' wordt geprobeerd revalidatieprocessen beter te laten verlopen door het stellen van persoonlijke doelen gerelateerd aan zingeving. Het stellen

van doelen is een wezenlijk onderdeel van revalidatie en geeft richting aan het proces. Toch blijkt het in de praktijk voor patiënten lastig om doelen te formuleren die hen specifiek motiveren en bij het behalen daarvan tot meerwaarde in hun persoonlijk leven leiden. Met dit project probeert men een succesvolle methodiek te ontwikkelen.

In de nieuwsbrieven van volgend jaar zal een aantal projecten worden uitgelicht. Op de website vind je een overzicht van gesubsidieerde projecten in 2018 met een toelichting per project.

www.vuvereniging.nl/wijsteunen

TERUGBLIK

FOTO: JOVE PELLE

ER IS BEHOEFTE AAN 'ARTS-VERZACHTERS' BERT KEIZER IN BREDA

Op 25 oktober kwamen een kleine 200 mensen naar het Amphia ziekenhuis in Breda om de lezing van Bert Keizer bij te wonen.

Keizer constateert dat de 19e-eeuwse hygiënisten ervoor hebben gezorgd dat wij gezond ouder kunnen worden: gezonde voeding en een schone omgeving. Sterfbedden kennen we niet, ziektebedden wel. Maar de palliatieve zorg – waarbij de nadruk ligt op een comfortabel levenseinde – is in opkomst en heeft de maatschappelijke interesse. Daarbij is er volgens hem behoefte aan 'arts-verzachters'. Dat zijn oudere artsen met een ruime levenservaring. Tijdens de opleiding tot arts is het van belang te leren invoelend te zijn. Want naast alle slimmigheid willen de patiënten ook dat de artsen om hen geven.

UITGELICHT

ETHIEK EN DE ZORG VOOR OUDEREN

Op 15 maart houdt Cees Hertogh, hoogleraar Ethiek in de zorg voor kwetsbare ouderen (VUmc) een lezing in Woerden. Bij goede ouderenzorg gaat het om de kwaliteit van leven zo hoog mogelijk te houden. Veel kwetsbare ouderen worden echter vaak overbehandeld en krijgen soms ook te veel medicijnen. Artsen willen genezen, zijn curatief en handelend ingesteld en vinden het moeilijk om zich palliatief en afwachtend op te stellen. Behandelingen nalaten is voor hen moeilijk, zelfs als de patiënt dat wil. Maar willen we altijd levensverlenging, en tot welke prijs?

[Zie agenda voor tijd en locatie. Toegang is gratis.](#)

FOTO: ANNETTE KEMPERS

AGENDA

- 21/01/2018 **Waarheid en wijsheid over duurzaamheid**
Tijd: 11:00-12:15 uur. Locatie: Oude Kerkje, Kortenhoefsedijk 168, Kortenhoef
-
- 29/01/2018 **Hoezo gelijkheid v/m? Women on stage.**
Tijd: 17:30-20:30 uur. Locatie: VUmc Amstelzaal, De Boelelaan 1117, Amsterdam
-
- 20/02/2018 **Voltooid leven**
Tijd: 20:00 uur. Locatie: Jachtdaankerk, Jachtdaan 143, Apeldoorn
-
- 15/03/2018 **Ethiek en de zorg voor ouderen**
Tijd: 20:00 - 22:00 uur. Locatie: Lutherse Gemeente Woerden, Jan de Bakkerstraat 11, Woerden
-
- 18/03/2018 **Waarheid en wijsheid in de theologie**
Tijd: 11:00-12:15 uur. Locatie: Oude Kerkje, Kortenhoefsedijk 168, Kortenhoef
-
- 19/03/2018 **Veerkracht op leeftijd (debat)**
houd de website in de gaten voor de tijd, locatie en het programma
-
- 19/04/2018 **Abraham Kuyperlezing door Bas Heijne**
Tijd: houd de website in de gaten. Locatie: Westerkerk, Prinsengracht 279, Amsterdam
-
- 23/04/2018 **Levensende herbezien**
Tijd: 20:00 uur. Locatie: Ruïnekerk, Raadhuisstraat 1, Bergen NHen
-
- 30/05/2018 **Kennisdiner Vitaal ouder worden met Andrea Maier**
houd de website in de gaten voor de tijd, locatie en het programma

Met enige regelmaat worden er nieuwe evenementen ontwikkeld. Daarom kan het zijn dat deze agenda niet volledig is. Kijk voor het meest actuele programmaoverzicht op www.vuvereniging.nl.

UITGELICHT

WAARHEID EN WIJSHEID OVER DUURZAAMHEID

Harmen Verbruggen gaat op 21 januari in op de vraag of de weg naar duurzaamheid er een is van innovatie, en in hoeverre aansluiting nodig of mogelijk is bij de traditionele productie- en consumptiepatronen. Verbruggen is hoogleraar Internationale Milieueconomie (VU). In zijn onderzoek richt hij zich op het onderling verband tussen het milieu en

de internationale handel, de internationale coördinatie van het milieubeleid, milieubeleidsinstrumenten en schone technologie.

[Zie agenda voor tijd en locatie. Toegang leden VUvereniging gratis.](#)

TOT SLOT VAN 2017

Wij wensen al onze leden, zij die interesse hebben getoond of op één of andere manier hebben bijgedragen aan onze doelen een mooie kerst, een goede jaarwisseling en een inspirerend 2018 toe.

Willem Schoonen, voorzitter

NIEUWSBRIEF PER E-MAIL ONTVANGEN?

Wil je deze nieuwsbrief voortaan per e-mail ontvangen? Stuur dan een e-mail met je e-mailgegevens naar vereniging@vu.nl. Ook wanneer je geen nieuwsbrief meer wilt ontvangen kun je mailen naar dit adres.